

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΥΓΙΕΙΝΗΣ, ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ
ΜΟΝΑΔΑ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ
Μ. ΑΣΙΑΣ 75 ΑΘΗΝΑ 115 27
ΤΗΛ. : + 30-210 746 2187
ΦΑΞ : + 30-210 746 2105**

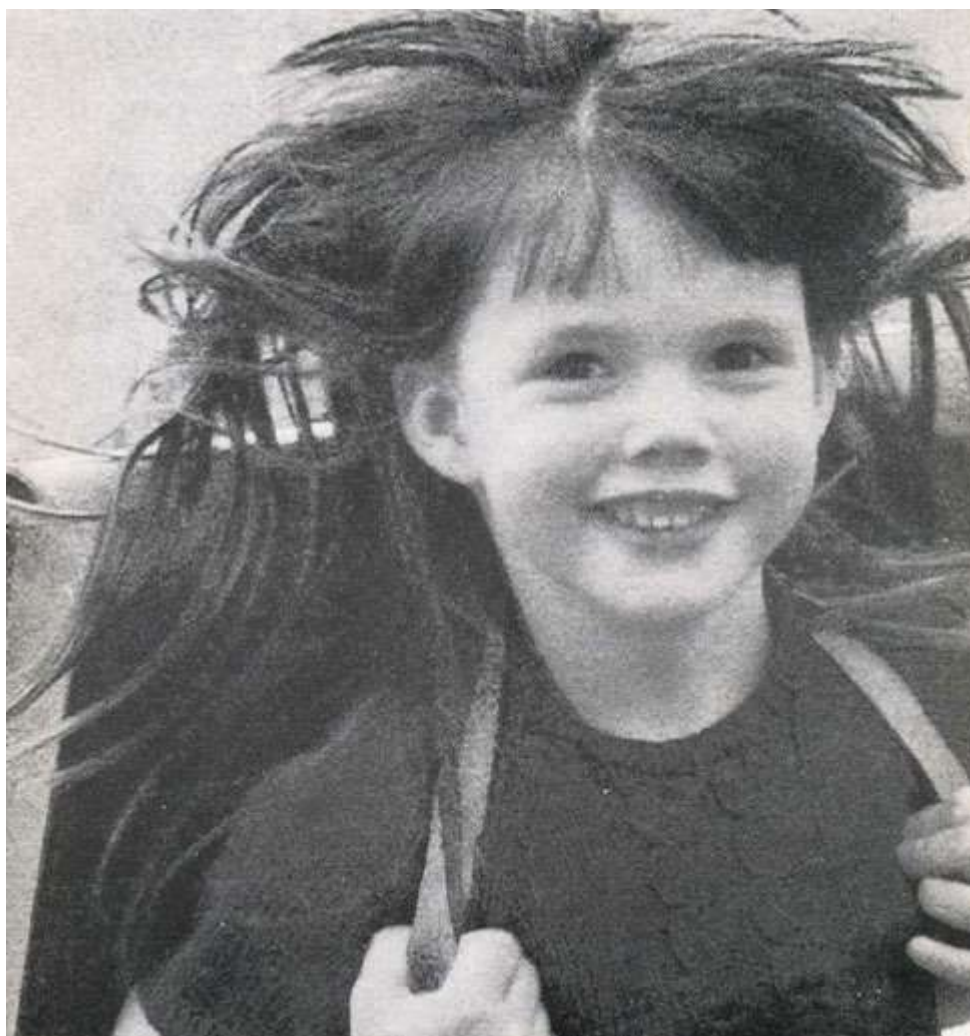
ΚΕΠΑ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ: Ε. ΠΕΤΡΙΔΟΥ**

Email : epetrid@med.uoa.gr
<http://www.euroipn.org/cerepri>

ΠΡΟΛΗΨΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

**ΚΛΙΜΑΚΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ**

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ

Τα παιδικά ατυχήματα θεωρούνται σήμερα πρόβλημα άμεσης προτεραιότητας για τη δημόσια υγεία επειδή έχουν βαρύτατες συνέπειες, όπως είναι η απώλεια της ζωής ενός παιδιού, το ψυχικό κόστος και το ενδεχόμενο υπολειμματικών βλαβών, που είναι δύσκολο να αποτιμηθούν.

Γνωρίζετε ότι:

- Το 1992 τα ατυχήματα στέρησαν τη ζωή από 862 νέους κάτω των 24 ετών;
- Σύμφωνα με την ελληνική έκθεση του Ευρωπαϊκού Πιλοτικού Προγράμματος EHLASS, ένα σημαντικό ποσοστό παιδικών ατυχημάτων (32%) συμβαίνει στη χώρα μας στα σχολεία;
- Οι συνηθέστεροι μηχανισμοί ατυχήματος στις ηλικίες 5-14 ετών είναι τα χτυπήματα (34,5%) και οι πτώσεις στο ίδιο επίπεδο (32,5%);
- Ομάδες υψηλού κινδύνου για ατυχήματα στο σχολείο, αποτελούν τα παιδιά με ιστορικό προηγούμενων ατυχημάτων, όσα δεν ζουν και με τους δύο γονείς, όσα έχουν πατέρα με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης και όσα έχουν χαμηλή απόδοση στο σχολείο;

ΠΟΣΟ ΑΣΦΑΛΗ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΜΑΣ;

Το σχολικό περιβάλλον δεν είναι απαλλαγμένο από κινδύνους για ατύχημα. Από έρευνα σε 120 σχολικό κτίρια πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Περιφέρεια Αθήνας το 1993, βρέθηκε ότι:

- Μόνο το 52% των σχολείων διαθέτει διαβάσεις πεζών και προστατευτικά κιγκλιδώματα στην έξοδο από το σχολικό κτίριο
- Μόνο το 57% των σχολείων διαθέτει συσκευές πυρόσβεσης, που όμως συνήθως δεν επαρκούν στον αριθμό ούτε βρίσκονται σε καλή κατάσταση λειτουργίας
- Μόνο στο 32% των σχολείων υπάρχουν στηρίγματα-χειρολαβές και στις δύο πλευρές της σκάλας
- Μόνο στο 12% των σχολείων δεν βρέθηκε ούτε ένα σπασμένο τζάμι και
- Μόνο σε ποσοστό 44% οι χώροι διαλείμματος και παιχνιδιού κρίθηκαν συνολικά ασφαλείς, χωρίς να παρουσιάζουν επικίνδυνα σημεία.

ΤΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ

Το φυσικό περιβάλλον αποτελεί παράγοντα καθοριστικής σημασίας στην πρόληψη των παιδικών ατυχημάτων. Συνεπώς η σωστή και ασφαλής διαμόρφωσή του μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στη μείωση της συχνότητας και της βαρύτητας των ατυχημάτων. Γι' αυτό το σχολείο, ως τμήμα του φυσικού περιβάλλοντος όπου τα παιδιά καταναλώνουν ένα μεγάλο τμήμα του χρόνου και της ενεργητικότητάς τους, χρειάζεται να πληρεί τις βασικές απαιτήσεις υγιεινής και ασφάλειας.

Το Κέντρο Έρευνας και Πρόληψης Παιδικών Ατυχημάτων (ΚΕΠΠΑ) αναγνωρίζοντας το μέγεθος του προβλήματος, ξεκινά μια προσπάθεια καταγραφής και εκτίμησης της ασφάλειας των σχολικών εγκαταστάσεων. Για το σκοπό αυτό καταρτίστηκε το σύντομο ερωτηματολόγιο που ακολουθεί, όπου αναφέρονται οι πιο βασικοί τομείς ασφαλείας (κυκλοφοριακή ασφάλεια, πυρασφάλεια, κλιμακοστάσια κ.λ.π.).

Στόχος του ερωτηματολογίου είναι η επισήμανση και η περιοδική καταγραφή – τουλάχιστον στην αρχή και στη μέση κάθε σχολικής χρονιάς – των βασικών τεχνικών ελλείψεων και των λειτουργικών αναγκών των σχολικών κτιρίων. Παρακαλούμε διαβάστε

προσεκτικά τις ερωτήσεις και στη συνέχεια κυκλώστε την απάντηση που ταιριάζει στο δικό σας σχολείο. Στο τέλος, θα έχετε μια εικόνα της ασφάλειας του σχολικού σας περιβάλλοντος και θα μπορείτε να ξεκινήσετε συγκεκριμένες ενέργειες για τη βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας.

Στην κοινή μας αυτή προσπάθεια, η βοήθεια των εκπαιδευτικών για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου είναι ανεκτίμητη.

ΚΛΙΜΑΚΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Σχολείο:.....Περιοχή:.....

Οδός:.....Αρ..... Τ.Κ.....

Τηλέφωνο:.....

Έτος κατασκευής:..... Αριθμός Μαθητών.....

Κτήριο: 1. Δημόσιο 2. Ιδιωτικό Έκταση προαύλιο χώρου: m²

Αριθμός εκπαιδευτικών Πλήρους απασχόλησης:.....Μερικ. Απασχόλησης.....

Αριθμός εκπαιδευτικών που επιβλέπουν στο διάλειμμα

Το κτήριο που χρησιμοποιείται σήμερα ως σχολικό έχει αρχικά κτιστεί για σχολική χρήση; 1. Ναι 2. Όχι

Από πόσους ορόφους αποτελείται το κτίσμα | |

Έτος κατασκευής: | | | | Έτος εκτεταμένων ανακατασκευών | | |

A. ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

1. Στους δρόμους που περιβάλλουν το σχολείο χρειάζεται να υπάρχουν προειδοποιητικά σήματα της τροχαίας και διαγραμμίσεις.

Στο δικό σας σχολείο οι διαβάσεις πεζών είναι:

α. Ασφαλείς (υπάρχουν και τα δύο σημεία)

β. Μερικώς ασφαλείς (ένα από τα δύο σημεία)

γ. Ανασφαλείς (δεν υπάρχει κανένα από τα παραπάνω σημεία)

2. Στις εξόδους από το σχολείο προς το δρόμο υπάρχουν προστατευτικά κιγκλιδώματα που εμποδίζουν την άμεση πρόσβαση των παιδιών στο δρόμο.

1. Ναι 2. Όχι

B. ΚΛΙΜΑΚΟΣΤΑΣΙΑ – ΣΚΑΛΕΣ

3. Για να είναι ασφαλής η σκάλα του σχολείου πρέπει να διαθέτει τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

(Βάλτε X ανάλογα Ναι ή Όχι)

- α) Ο σχηματισμός του κιγκλιδώματος δεν επιτρέπει την αναρρίχηση (π.χ.οριζόντια κάγκελα) πάνω στα κάγκελα ή το πέρασμα των παιδιών ανάμεσα.

1. Ναι 2. Όχι

- β) Η κουπαστή διαμορφώνεται ανάλογα, ώστε να αποκλείεται να τη χρησιμοποιούν οι μαθητές σαν τσουλήθρα.

1. Ναι 2. Όχι

- γ) Υπάρχουν στηρίγματα χειρολαβές και στις δύο πλευρές της σκάλας που συνεχίζονται στο πλατύσκαλο.

1. Ναι 2. Όχι

- δ) Σε σκαλοπάτια με λεία επιφάνεια τοποθετείται αντιολισθητική ταινία συνεπίπεδη με το πάτωμα σε απόσταση 5 εκ. από την ακμή τους.

1. Ναι 2. Όχι

- ε) Οι σκάλες διακρίνονται εύκολα από γειτονικούς χώρους με κατάλληλο φυσικό ή τεχνικό φωτισμό.

1. Ναι 2. Όχι

- στ) Για σκάλες με πλάτος πάνω από 5 μέτρα και με περισσότερα από 5 σκαλοπάτια τοποθετούνται ενδιάμεσες χειρολαβές.

1. Ναι 2. Όχι

4. Στους εξώστες (βεράντες) και σε σημεία με απότομη αλλαγή επιπέδου (σκάλες, αύλειος χώρος) τοποθετούνται προστατευτικά κιγκλιδώματα.

Στο δικό σας σχολείο υπάρχουν προστατευτικά κιγκλιδώματα

- ι. Στους εξώστες:

1. Ναι 2. Όχι

υ. Σε σημεία με απότομη αλλαγή επιπέδου

1. Ναι 2. Όχι

Γ. ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

5. Σε όλα τα σχολεία είναι υποχρεωτική η εγκατάσταση χειροκίνητου συστήματος συναγερμού και συστήματος πυρόσβεσης.
Στο δικό σας σχολείο:

α) Υπάρχει αυτόματο σύστημα πυρανίχνευσης;

1. Ναι 2. Όχι

β) Υπάρχει τουλάχιστον ένας πυροσβεστήρας σε κάθε όροφο;

1. Ναι 2. Όχι

γ) Ελέγχεται η ημερομηνία λήξεως των συσκευών πυρόσβεσης μια φορά το χρόνο;

1. Ναι 2. Όχι

δ) Υπάρχει προσωπικό πυρασφάλειας υπεύθυνο για τη συντήρηση των πυροσβεστικών μέσων;

1. Ναι 2. Όχι

ε) Υπάρχει φωτισμός ασφάλειας;

1. Ναι 2. Όχι

στ) Υπάρχει σχέδιο ταχείας εκκένωσης του χώρου σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης;

1. Ναι 2. Όχι

ζ) Πραγματοποιείται άσκηση εκκένωσης του κτηρίου από το σύνολο των μαθητών τουλάχιστον μια φορά το χρόνο;

1. Ναι 2. Όχι

η) Το άνοιγμα των θυρών έχει κατεύθυνση προς την έξοδο;

1. Ναι 2. Όχι

θ) Η κατασκευή του κτηρίου έχει γίνει από πυράντοχα (μη εύφλεκτα) υλικά;

1. Ναι 2. Όχι

Α. ΣΕΙΣΜΟΣ

6. Σε όλα τα σχολεία πρέπει να τηρούνται συγκεκριμένες κτηριακές προδιαγραφές αντισεισμικής προστασίας, καθώς και κανόνες ασφάλειας σε περίπτωση σεισμού. Στο δικό σας σχολείο:

α) Η κατασκευή του κτηρίου έχει γίνει με αντισεισμικές προδιαγραφές;

1. Ναι 2. Όχι

β) Υπάρχει σχέδιο έκτακτης ανάγκης σε περίπτωση σεισμού;
(Πρόγραμμα καταφυγής μετά το σεισμό, τηλέφωνα έκτακτης ανάγκης, υπεύθυνος για το κλείσιμο γενικών διακοπών).

1. Ναι 2. Όχι

γ) Πραγματοποιείται άσκηση εκκένωσης του κτηρίου από το σύνολο των μαθητών σε περίπτωση σεισμού, τουλάχιστον μια φορά το χρόνο;

1. Ναι 2. Όχι

δ) Υπάρχει σχέδιο απομάκρυνσης των ατόμων με ειδικές ανάγκες;

1. Ναι 2. Όχι

Ε. ΑΙΘΟΥΣΑ ΠΕΙΡΑΜΑΤΩΝ

7. Τελευταία όλο και πιο συχνά παρατηρούνται στα σχολεία αίθουσες διαμορφωμένες για πειράματα φυσικής και χημείας. Οι αίθουσες αυτές πρέπει να πληρούν ορισμένες προδιαγραφές για την ασφάλεια των μαθητών. Στο δικό σας σχολείο η αίθουσα αυτή (αν υπάρχει) πληροί τους παρακάτω κανόνες ασφάλειας;

α) Υπάρχει προστατευτικό χώρισμα ανάμεσα στο χώρο του πειράματος και τους μαθητές;

1. Ναι 2. Όχι

β) Έχουν καθοριστεί οι οδοί διαφυγής σε περίπτωση ατυχήματος;

1. Ναι 2. Όχι

γ) Υπάρχει ντους ασφάλειας με άμεση προσβασιμότητα;

1. Ναι 2. Όχι

δ) Ελέγχεται η λειτουργία του τουλάχιστον κάθε 6 μήνες;

1. Ναι 2. Όχι

ε) Υπάρχει λειτουργικό και ικανό φαρμακείο;

1. Ναι 2. Όχι

στ) Υπάρχουν τα απαραίτητα μέσα ατομικής προστασίας (γυαλιά προστασίας με επαρκή προστασία και από τα πλάγια, ειδικά γάντια, ειδικές συσκευές εισπνεόμενου αέρα κλπ).

1. Ναι 2. Όχι

ζ) Αν γίνονται πειράματα με φυτά έχει προβλεφθεί η περίπτωση αλλεργιογόνων ουσιών ώστε να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα (απομάκρυνση αλλεργικών μαθητών, πλύσιμο χειρών κλπ.)

1. Ναι 2. Όχι

ΣΤ. ΘΕΡΜΑΝΣΗ – ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ

8. Σημειώστε το είδος της θέρμανσης που χρησιμοποιείται στο σχολείο σας:

α. Κεντρική θέρμανση β. Σόμπα πετρελαίου γ. Ηλεκτρική σόμπα
δ. Θερμοσυσσωρευτές ε. Ηλεκτρικά σώματα στ. Αερόθερμα
ζ. Κλιματιστικό μηχάνημα η. Άλλο τι ακριβώς.....

9. Αν υπάρχει θέρμανση με ανοιχτή φλόγα ή σπιράλ, υπάρχει μπροστά προστατευτικό κάλυμμα;

1. Ναι 2. Όχι

10. Υπάρχει στον πίνακα του ηλεκτρικού ρελαί διαφυγής του ηλεκτρικού ρεύματος;

1. Ναι 2. Όχι

11. Τα καλώδια της ηλεκτρικής εγκατάστασης βρίσκονται σε καλή κατάσταση; (Όχι κομμένα ή υπερφορτωμένα καλώδια πχ. πολλά φως στο ίδιο πολύμπριζο).

1. Ναι 2. Όχι

Ζ. ΓΥΑΛΙΝΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΕΣ ΤΖΑΜΙΑ

12. Υπάρχουν τζάμια στις πόρτες και τα παράθυρα;

1. Ναι 2. Όχι

Αν ναι, είναι τζάμια ασφαλείας (άθραυστα) τουλάχιστον του ισογείου;

1. Ναι 2. Όχι

13. Υπάρχουν τζάμια στα μεγάλα γυάλινα χωρίσματα των διαδρόμων και των θυρών;

1. Ναι 2. Όχι

Αν ναι, είναι τζάμια ασφαλείας (άθραυστα);

1. Ναι 2. Όχι

14. Υπάρχει σήμερα έστω και ένα σπασμένο τζάμι σε παράθυρο ή πόρτα;

1. Ναι 2. Όχι

Η. ΧΩΡΟΣ ΔΙΑΔΕΙΜΜΑΤΟΣ – ΑΘΛΗΣΗΣ

15. Αναφέρατε το υλικό κάλυψης της επιφάνειας του ελεύθερου χώρου (είναι δυνατόν να υπάρχουν συνδυασμοί διαφόρων τύπων).

α) Άσφαλτος β) Σκυρόδεμα – τσιμέντο γ) Χαλίκι
δ) Χώμα ε) Γρασίδι-χόρτο στ) Μωσαϊκό ζ) Ευένδοτα υλικά (καουτσούκ-ταρτάν η) Άλλο τι ακριβώς.....

16. Υπάρχουν στον ελεύθερο χώρο του σχολείου σας επικίνδυνα σημεία για πρόκληση ατυχήματος;

α) Πιθανότητα πτώσης από ύψος:

1. Ναι 2. Όχι

β) Αφύλακτα οικοδομικά έργα:

1. Ναι 2. Όχι

γ) Σπασμένα γυαλιά:

1. Ναι 2. Όχι

δ) Οτιδήποτε άλλο:

1. Ναι 2. Όχι

Πόσο συχνά γίνεται έλεγχος συντήρησης; φορές το χρόνο.

ΑΘΛΗΣΗ

17. Τύπος αθλητικών κατασκευών στον ελεύθερο χώρο.
(Σημειώστε ανάλογα Ναι ή Όχι)

	Ασφαλής κατασκευή	Ανασφαλής κατασκευή	Δεν υπάρχει
α) Γήπεδο basket
β) Γήπεδο Volley
γ) Μεμονωμένες μπασκέτες
δ) Γήπεδο ποδοσφαίρου
ε) Σκάμμα
στ) Πολύζυγο
ζ) Μονόζυγο
η) Άλλο τι ακριβώς			

ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ

18. Υπάρχει παιδική χαρά στον ελεύθερο χώρο του σχολείου;

1. Ναι 2. Όχι

Πόσο συχνά γίνεται έλεγχος συντήρησης; φορές το χρόνο

19. Τα όργανα της παιδικής χαράς (αν υπάρχει) είναι:

α) Σκουριασμένα:

1. Ναι 2. Όχι

β) Φθαρμένα από τη χρήση:

1. Ναι 2. Όχι

γ) Σπασμένα κατεστραμμένα:

1. Ναι 2. Όχι

20. Το έδαφος της παιδικής χαράς είναι (είναι δυνατόν να υπάρχουν συνδυασμοί
διαφόρων τύπων):

